

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ Черкаського обласного
Центру туризму, краєзнавства і
екскурсій учнівської молоді
Черкаської обласної ради
09.09.2020 № 74

УМОВИ

проведення обласного конкурсу навчально-методичних матеріалів

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Обласний конкурс навчально-методичних матеріалів (далі – конкурс) проводиться для виявлення кращих надбань педагогічного досвіду, його узагальнення та поширення серед педагогічних працівників та колективів і надання методичної допомоги педагогічним працівникам в запровадженні та організації виховної роботи з учнівською молоддю.

2. КЕРІВНИЦТВО КОНКУРСОМ

Загальне керівництво конкурсом здійснює Управління освіти і науки обласної державної адміністрації (далі – Управління). Безпосереднє керівництво конкурсом, проведення та організаційне забезпечення здійснює Черкаський обласний Центр туризму, краєзнавства і екскурсій учнівської молоді Черкаської обласної ради (далі – Центр туризму).

3. МЕТА, ЗАВДАННЯ І НАПРЯМКИ КОНКУРСУ

Конкурс проводиться з метою активізації національно-патріотичного виховання учнівської молоді в області та створення електронної бібліотеки методичних матеріалів з питань позашкільної освіти для допомоги педагогічним працівникам.

Завдання конкурсу:

- активізувати роботу педагогічних працівників шляхом залучення їх до висвітлення роботи з національно-патріотичного виховання;
- виявлення та впровадження нових педагогічних технологій позашкільного навчання, національно-патріотичного виховання учнів засобами туризму, краєзнавства і екскурсій, ефективних форм і методів туристсько-краєзнавчої роботи з учнівською молоддю;
- відбір та підготовка до видання кращих авторських методичних матеріалів, програм, навчальних посібників, тощо для подальшого використання у діяльності закладів освіти;
- оновлення програмно-методичного забезпечення розвитку дитячо-юнацького туризму і краєзнавства;
- пропаганда і популяризація дитячо-юнацького туризму як ефективного засобу пізнання і успадкування історичних і культурних надбань свого народу, формування національної свідомості, любові до Батьківщини.

Конкурс проводиться за такими напрямками:

- програми гурткової роботи (національно-патріотичне виховання, туризм, краєзнавство, спортивне орієнтування, музейна та екскурсійна робота);
- розробки туристсько-спортивних, туристсько-краєзнавчих та екскурсійних маршрутів; краєзнавчих експедицій;
- методичні рекомендації з питань організації національно-патріотичної, туристської, краєзнавчої, екскурсійної та музейної роботи серед дітей і юнацтва за різними напрямками;
- методичні рекомендації з питань організації інклюзивної освіти та дистанційного навчання з вихованцями гуртків національно-патріотичного, туристсько-краєзнавчого напрямків;
- розробки занять гуртків відповідно до програм, які мають гриф Міністерства освіти і науки України.

4. ТЕРМІН ПРОВЕДЕННЯ

Конкурс проводиться з **20 вересня до 01 грудня 2020 року**. Роботи надсилати до 1 грудня 2020 року.

Друковані матеріали для участі в конкурсі надсилаються на адресу Черкаського обласного Центру туризму, краєзнавства і екскурсій учнівської молоді Черкаської обласної ради: 18008, м. Черкаси, вул. Смілянська, 100/1-А.

На електронну пошту Центру туризму centrum_turist@ukr.net надсилається електронний варіант роботи у PDF форматі з позначкою «методматеріали» у темі листа.

Підсумки конкурсу підводяться до 30 січня 2021 року.

Матеріали, відправлені пізніше зазначеного терміну, участі у конкурсі не беруть. Роботи, подані на конкурс, не повертаються.

Центр туризму залишає за собою право розміщувати конкурсні роботи на своєму сайті.

5. УЧАСНИКИ КОНКУРСУ

До участі у конкурсі запрошуються педагогічні працівники та колективи закладів освіти області.

6. ВИМОГИ ДО КОНКУРСНИХ МАТЕРІАЛІВ

Матеріали подаються у друкованому вигляді у форматі **A5–брошура** (комп'ютерний набір тексту через 1,15 інтервал, шрифт Times New Roman, розмір шрифту 12) в 1 примірнику. Конкурсні матеріали мають бути написані державною мовою.

Центр туризму може встановлювати додаткові номінації та здійснювати поділ зазначених номінацій за напрямками додатково (за необхідності).

Загальні вимоги до оформлення роботи

На титульній сторінці зазначаються: назва адміністративно-територіальної одиниці, повне найменування закладу освіти та його підпорядкованість, назва методичної роботи та рік виконання.

На другій сторінці зазначається прізвище, ім'я, по батькові автора (колективу авторів) повністю, посада, місце роботи та контакти, коротка анотація роботи та напрямок, за яким подається робота.

Роботи з напрямку «Програми гуртків»

Програми гуртків мають містити:

1. Пояснювальну записку, яка включає:
 - актуальність програми;
 - новизна;
 - мета і завдання;
 - зв'язок із загальною середньою освітою;
 - вік вихованців та їх кількісний склад;
 - рівень навчання (початковий, середній, вищий);
 - кількість років навчання;
 - можливості програми для розвитку творчих здібностей особистості;
 - рекомендації щодо організації та форм проведення занять.
2. Тематичний план має бути представлений у таблиці та визначати перелік розділів, тем навчального матеріалу із зазначенням кількості годин на проведення теоретичних і практичних занять (теоретичне заняття – 2 години, практичне заняття чи екскурсія – 4 години).
3. Зміст програми розкриває зміст розділів, тем відповідно до тематичного плану. У змісті наводиться перелік практичних робіт і форми проведення занять.
4. Прогнозований результат (вимоги щодо рівня знань, вмінь та навичок вихованців).
5. Бібліографія (список літератури).
6. Зміст.

Роботи з напрямку

«Розробка туристсько-краєзнавчого маршруту / краєзнавчої експедиції»

Роботи повинні містити:

1. Краєзнавче та пізнавальне обґрунтування маршруту (завдання, мета).
2. Повнота розкриття маршруту, пошуково-дослідницький характер роботи.
3. Польові дослідження. Повнота та різноманітність форм проведення. Підтвердження за допомогою фото та картографічних матеріалів.
4. Довідкові дані про маршрут (коротка інформація: протяжність, тривалість подорожі, схеми, плани, графіки, фотографії малюнки, топографічні та геологічні прив'язки об'єктів дослідження).
5. Висвітлення результатів експедиції в ЗМІ, практичне використання досліджень.
6. Зміст.

Роботи з напрямку «Розробка екскурсійного маршруту»

Роботи повинні містити:

1. Довідкові дані про екскурсійний маршрут (тематика, маршрут, схема екскурсійного маршруту).
2. Привабливість маршруту та обґрунтування його вибору.
3. Коротка фізико-географічна характеристика екскурсійного району.
4. Характеристика основних краснавччих об'єктів.
5. Картографічні та ілюстративні матеріали.
6. Бібліографія.
7. Зміст.

Роботи з напрямку «Розробка туристсько-спортивного маршруту»

Роботи повинні містити:

1. Довідкові відомості про маршрут (мета походу, маршрут, район походу, вид туризму, сезонність, оптимальні терміни проведення, клас маршруту, зміст маршруту, протяжність маршруту, тривалість походу, кількість ходових годин, технічно складні ділянки маршруту, особливі вимоги до складу групи і спорядження, можливі шляхи сходження з маршруту при аварійній ситуації).
2. Технічний опис маршруту, де подається технічна характеристика маршруту на кожний день, (день походу, ділянка денного переходу, протяжність, ходовий час, рекомендований час виходу на маршрут, рекомендовані зупинки на привал, рекомендовані зупинки на ночівлю і їх характеристика, час та технічні характеристики проходження складних ділянок, характеристика шляху (рельєф, рослинність), азимутальні (генеральні) напрямки руху, природні перешкоди, складні і небезпечні ділянки).
3. Відомості про район походу (коротка загально-географічна характеристика району, туристська характеристика, пізнавальна цінність).
4. Картографічний матеріал (оглядова карта району походу, робоча карта).
5. Під'їзди та від'їзди.
6. Рекомендоване спеціальне спорядження.
7. Список літератури та джерел інформації.

Роботи з напрямку «Методичні рекомендації»

Матеріали повинні складатися з таких розділів:

1. Вступ:
 - актуальність теми;
 - мета і завдання роботи;
 - на яке коло читачів розраховані рекомендації.
2. Основна частина (розкриття теми).
3. Висновки.
4. Додатки.
5. Бібліографія (список літератури).
6. Зміст.

Тематика методичних рекомендацій:

- туристська, краєзнавча і пошуково-дослідницька робота з вихованцями;
- зміст, форми і методи роботи з учнівською молоддю з різних напрямів краєзнавства (історичного, географічного, геологічного, фольклорно-етнографічного, археологічного, екологічного, літературного та інших) та видів туризму (пішохідного, водного, велосипедного, гірського, лижного, спелео-туризму тощо) та спортивного орієнтування;
- організація інклюзивної освіти з вихованцями гуртків національно-патріотичного та туристсько-краєзнавчого напрямків;
- форми музейної роботи при закладах освіти;
- впровадження музейної педагогіки в навчальний процес. Активні форми роботи при музеях навчальних закладів області;
- практичне застосування форм і методів роботи з національно-патріотичного виховання з учнівською молоддю в позашкільній роботі;
- система виховання учнівської молоді на прикладах козацької педагогіки;
- підготовка та проведення туристських подорожей та екскурсій з учнівською молоддю;
- дистанційна форма роботи в гуртках національно-патріотичного та туристсько-краєзнавчого напрямків, нетрадиційні форми проведення занять в гуртках, використання цифрових технологій в дистанційній роботі.

Роботи з напрямку «Розробки занять гуртків»

Розробки занять гуртків відповідно до програм, що мають гриф Міністерства освіти і науки України повинні складатися із теоретичних та практичних занять (теоретичне заняття – 2 години, практичне заняття, екскурсія – 4 години). Теми занять гуртка повинні відповідати тематиці розділу відповідної програми і складатися із:

1. Титульної сторінки;
2. Вступу, де вказано віковий склад вихованців, назва програми, відповідно до якої подані розробки занять, ким і коли затверджена програма;
3. Тематичний план програми гуртка;
4. Розробки заняття, яке складається з таких розділів:
 - тема;
 - мета;
 - основні поняття і терміни;
 - обладнання;
 - очікувані навчальні результати;
 - організаційна частина;
 - повідомлення теми та завдань заняття, мотивація навчальної діяльності учнів;
 - контроль, корекція та актуалізація опорних знань;
 - вивчення нового матеріалу;
 - узагальнення, систематизація та закріплення вивченого матеріалу;
 - підведення підсумків;
5. Додатки (за наявності).

6. Бібліографія (список літератури).
7. Зміст.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ МАТЕРІАЛІВ

«Програми гурткової роботи»:

1. Педагогічна доцільність і актуальність (12 балів).
 2. Спрямованість програми на розвиток пізнавальних і творчих здібностей учнів (12 балів).
 3. Послідовність викладення змісту програми (12 бали).
 4. Новизна змісту і форм роботи (10 балів)
 5. Відповідність вимогам щодо структури (12 балів).
 6. Можливість подальшого практичного застосування в інших регіонах (20 балів).
 7. Стиль та грамотність (12 балів).
 8. Видавничий рівень (10 балів).
- Максимальна оцінка – 100 балів.
Заохочувальна оцінка за наявність електронних ресурсів – до 100 балів.

«Розробка туристсько-краєзнавчого маршруту / краєзнавчої експедиції»:

1. Графік руху та фото звіт проходження маршруту (15 балів).
 2. Якість оформлення маршрутної документації (5 балів).
 3. Висновки та рекомендації щодо туристсько-спортивної частини маршруту (3 бали).
 4. Краєзнавче та пізнавальне обґрунтування маршруту (10 балів).
 5. Системність викладення матеріалу та повнота розкриття маршруту (10 балів).
 6. Пошуково-дослідницький характер роботи; доцільність та коректність використаних методів дослідження (10 балів).
 7. Наявність, доцільність та якість матеріалів, що підтверджують викладений зміст дослідженого (фотографії, карти, схеми, плани, графіки, малюнки, топографічні та геологічні прив'язки об'єктів дослідження), інші супроводжуючі матеріали (10 балів).
 8. Аргументованість висновків, їх відповідність змістовним результатам експедиційних досліджень (7 балів).
 9. Використання польових методів дослідження (10 балів).
 10. Висвітлення результатів експедиції у ЗМІ; використання та пропаганда у навчально-виховному процесі закладу освіти (10 балів).
 11. Якість оформлення звіту: стиль, грамотність, логічність викладу матеріалу; відповідність вимогам щодо складання (10 балів).
- Максимальна оцінка – 100 балів.
Заохочувальна оцінка за наявність електронних ресурсів – до 100 балів.

«Розробка екскурсійного маршруту»:

1. Повнота розкриття тексту екскурсії (25 балів).
2. Мета екскурсійного маршруту (10 балів).

3. Аналіз та ефективність екскурсійного маршруту (логічність побудови екскурсії, новизна змісту) (15 балів).
 4. Наявність маршруту (схеми) екскурсії (порядок показу екскурсійних об'єктів) (5 балів).
 5. Глибина та повнота розкриття, висвітлення історії екскурсійних об'єктів (25 балів).
 6. Цікавість та легкість засвоєння матеріалу (15 балів).
 7. Стиль, грамотність, логічність викладу матеріалу (5 балів).
- Максимальна кількість – 100 балів.
Заохочувальна оцінка за наявність електронних ресурсів – до 100 балів.

«Розробка туристсько-спортивного маршруту»

1. Повнота поданого матеріалу (відображені послідовно та оформлені всі 7 розділів опису маршруту) (25 балів).
 2. Якість ілюстративного матеріалу (15 балів).
 3. Охайність та естетичне оформлення роботи (10 балів).
 4. Використання схем, малюнків, додатків (30 балів).
 5. Стиль та грамотність (20 балів).
- Максимальна кількість – 100 балів.
Заохочувальна оцінка за наявність електронних ресурсів – до 100 балів.

«Методичні рекомендації»:

1. Актуальність теми (12 балів).
 2. Інновація, авторські відкриття (15 балів).
 3. Різноманітність форм і методів роботи, викладених у матеріалі (15 балів).
 4. Повнота змісту матеріалу (26 балів).
 5. Можливість подальшого практичного застосування матеріалу (10 балів).
 6. Стиль та грамотність (12 балів).
 7. Видавничий рівень (10 балів).
- Максимальна оцінка – 100 балів.
Заохочувальна оцінка за наявність електронних ресурсів – до 100 балів.

«Розробки занять гуртків»:

1. Відповідність вимогам щодо структури (20 балів);
 2. Різноманітність форм і методів роботи, викладених у матеріалі (15 балів);
 3. Спрямованість програми на розвиток пізнавальних і творчих здібностей учнів (12 балів)
 4. Повнота змісту матеріалу (21 балів);
 5. Можливість практичного застосування матеріалу (10 балів);
 6. Стиль та грамотність (12 балів);
 7. Видавничий рівень (10 балів).
- Максимальна оцінка – 100 балів.
Заохочувальна оцінка за наявність електронних ресурсів – до 100 балів.

8. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ТА НАГОРОДЖЕННЯ

Підведення підсумків конкурсу здійснюється згідно з цими Умовами. У ході конкурсу визначаються кращі роботи у кожній номінації. Переможці конкурсу нагороджуються дипломами Управління, лауреати – грамотами Центру туризму.

Перше місце отримують учасники, які набрали – 91%-100% балів; друге місце – 81%-90%; третє місце – 71%-80%. Лауреатами стають учасники, які набрали – 61%-70%.

9. ФІНАНСУВАННЯ

Витрати на підготовку та участь в обласному конкурсі здійснюються за рахунок коштів місцевих бюджетів.

Нагородження переможців та лауреатів обласного конкурсу здійснюється за рахунок Центру туризму.